

A MŰGYÜJTŐ MAGYAR HIREI

ANTIK VIZIORGONÁT lelték Aquincumban egy római ház pincéjének kiásása közben. Bronzbillentyűs és sípjai, amelyek között van egy méteres is, megmaradtak, mint ahogy megmaradtak az orgona díszes ezüstberakásai és egy hozzátartozó bronztábla, amelynek felírása szerint a darabot Caius Julius Victorianus, az aquincumi városi tanács tagja és az ottani posztókészítők céhének prefektusa ajándékozta a céhnek Modestus és Probus konzulsága idején (vagyis Kr. u. 228-ban). Antik orgonát eddig csupán Heron és Vitruvius leírásaiból és antik képes ábrázolásokból ismerünk. Az aquincumi példány, amelynek restaurálását dr. Nagy Lajos vette munkába, ilyenformán unikum az egész világon.

*

ÚJ RÉGÉSZETI TANSZÉKET szervezett a kormány a budapesti egyetemen »A magyar föld archaeológiája« címen. A tanszékre dr. Alföldy András debreceni egyetemi tanárt hívta meg, aki régebben a Nemzeti Múzeum numizmatikai gyűjteményének őre volt. Az új tanszékre a speciálisan magyar tudományos feladatok egész sora vár; de Alföldy professzor neve kezesség arra, hogy az új tudományág megalapozása a leghaladottabb európai szakkutatás nivóján fog állani.

*

MÁRIA TERÉZIA IDEJÉN, 1777-ben alapult Budapest Székesfőváros Iparrajziskolája, s így Magyarország legrégebbi iparoktatási intézete. Ennek az intézetnek legifjabb ágazata, az 1927-ben alapult Gobelinszövő Műhely rendezett az elmúlt hetekben a Nemzeti Szalonban nagyszerű gyűjteményes kiállítást, amelynek keretében felvonaltatta mindazokat az értékeit, amelyekkel a lefolyt négy év alatt olasz és spanyol kiállításokon immár megérdemelt sikereket aratott. Az Ágotai Lajos vezetése alatt álló műhely az életrealizációját azzal bizonyította be, hogy gobelinjei a nemzetközi piacon is megállják helyüket, árban pedig feltétlenül versenyképesek. A kiállítás anyagában mestermunka-számba megy annak a két, Rubens által tervezett és 1660 táján a brüsszeli Hecke által készített nagy gobelinnek a restaurálása, amelyeket még régebben vásárolt meg Bárczy István polgármester.

A **BUDAI VIZIVÁROS** egyik elhagyott magánkertjében, amely 1837 óta a Darányi-család birtokában van, Palóczy Edgár öt homokkőből készült régi szoborra bukkant, amelyeket a magyar műtörténet eddig nem ismert és a főváros régi műemlékeinek becses gyarapodását jelentik. A szobrok közül négy az evangelistákat ábrázolja (Mátét, Márkot, Lukácsot és Jánost.). Valószínűleg annak a Szűz Mária-szobornak mellékalakjai, amelyet 1724-ben a mai Batthyánytérén budai polgárok áldozatkészségéből emeltek, 1747-ben a szobor romladozása miatt lebontottak, 1749-ben mellékalakjainak egy részétől megfosztva, újra felállítottak, 1826-ban pedig még jobban megconszokta, az Irma-térre vitték át, ahol ma is áll. Az öt szobor között a legbecsesebb az a jó állapotban fennmaradt, életnagyságnál nagyobb hatalmas ülő női szobor, amely valószínűleg Árpádházi Szent Erzsébetet, a budapest-vizivárosi Erzsébetiek kórházának védszentjét ábrázolja.

*

ISMERETLEN KORVINÁT bocsátott a milánói Ulrico Hoepli-cég Zürichben árverésre. A könyv Martialias epigrammait tartalmazza, amelyekről tudjuk, hogy Budán, Mátyás udvarában olvasták őket. A címlapon a hollós címer mellett MA (Matthias Augustus) betűk láthatók; az ugyanott alkalmazott portré (sapkás férfitű) azonban nem a király arcképe. A kódex, amely nem tartozik a díszesebb korvinák közé. Felső-Olaszországban készült. Utoljára 1912-ben vehettünk volna két valóban remek korvinát, a híres Didymus- és Cicero-kódexeket, amelyek 1870-ben tűntek el a római jezsuita kollégiumból. Sajnos, a két kódex Pierpont Morgan gyűjteményébe került, akinek áraival mi már a békeidőben sem tudtunk versenyt tartani. Annál érthetőbb, hogy a Martialias-kódex most szintén külföldi kézre került.

*

AZ ORSZÁGOS MAGYAR ZSIDÓ MUZEUM Tudományos és Művészeti Egyesület elnökének Wertheimer Adolfot, alelnökeinek dr. Grauer Vilmost és dr. Krieszhaber Adolfot, titkárnak dr. Munkácsi Ernőt, ügyésznek dr. Mezei Sándort választotta meg. A múzeum-egyesületnek célja a zsidóság történetére, vallási kultuszára, zsinagogiai be-